

ευρωπαϊκή ένωση

ιστορική αναδρομή

Η ιδέα για συνένωση των ευρωπαϊκών χωρών υλοποιήθηκε για πρώτη φορά με τη συνθήκη της Ρώμης, το 1957. Η πρωτοβουλία ανήκε σε έξι ευρωπαϊκές χώρες (Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Ολλανδία, Λουξεμβούργο) με στόχο την ευημερία και την ειρήνη στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Η διαδικασία της ένωσης είναι σταδιακή και έχει οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές διαστάσεις. Αρχικά, εφαρμόστηκε η απελευθέρωση του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών. Στη συνέχεια, δημιουργήθηκε μια ενιαία αγορά χωρίς σύνορα, στην οποία μπορούν να διακινούνται ελεύθερα τα πρόσωπα, τα αγαθά, οι υπηρεσίες και το κεφάλαιο. Ταυτόχρονα, διευρύνεται ο αριθμός των κρατών μελών, τα οποία σήμερα είναι συνολικά είκοσι επτά. Η συνθήκη προσχώρησης της Ελλάδας υπογράφηκε στις 28 Μαΐου 1979, ενώ η ένταξη ολοκληρώθηκε το 1981, οπότε η Ελλάδα έγινε πλήρες μέλος της τότε ΕΟΚ (ευρωπαϊκή οικονομική κοινότητα). Το 1992 υπογράφηκε η συνθήκη του Μάαστριχτ, η οποία έδωσε την ώθηση για την πολιτική, οικονομική και νομισματική ένωση (ΟΝΕ). Σημαντικούς σταθμούς στην ιστορία της ΕΕ αποτελούν, ακόμα, η συνθήκη του Άμστερνταμ (1997) και η συνθήκη της Νίκαιας (2001). Το 2004 σημειώθηκε σημαντική διεύρυνση της Ε.Ε. με την είσοδο δέκα νέων μελών, ενώ η επόμενη διεύρυνση πραγματοποιήθηκε το 2007 με την είσοδο δύο ακόμα κρατών. Οι χώρες που απαρτίζουν σήμερα την ΕΕ είναι οι εξής: Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ελλάδα, Εσθονία, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Ολλανδία, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Σουηδία, Τσεχική Δημοκρατία, Φινλανδία.

γενικά

Η δημιουργία μιας αγοράς χωρίς σύνορα, η ελεύθερη διέλευση των πολιτών από τα σύνορα, η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που επηρεάζει τη ζωή όλων μας, το ενιαίο νόμισμα είναι στοιχεία που προσανατολίζουν το ενδιαφέρον πόλων μας στη συντελούμενη ευρωπαϊκή ένωση.

Οι παράγοντες που κατέστησαν την πλήρη ευρωπαϊκή ένωση αναγκαία είναι οι εξής:

1. Η ανάγκη να αναβαθμιστεί η θέση της δυτικής Ευρώπης απέναντι στις Η.Π.Α. και στην Ιαπωνία.
2. Η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας που επιβάλλει ενιαία πολιτική από τις μεμονωμένες χώρες.
3. Η παγκοσμιοποίηση των σύγχρονων προβλημάτων (κοινωνικών, τεχνολογικών, οικολογικών) που απαιτεί στενότερη συνεργασία για την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους.

Θετικά ένταξης στην Ε.Ε.

A. Οικονομικός τομέας

1. Διάθεση προϊόντων σε ευρύτερη αγορά.
2. Οφέλη από την υιοθέτηση του κοινού νομίσματος, του ευρώ:
 - ✓ εξάλειψη του κόστους από τη μετατροπή των νομισμάτων
 - ✓ ευχερής κίνηση κεφαλαίων
 - ✓ εξάλειψη του κινδύνου από τις αλλαγές των συναλλαγματικών ισοτιμιών
 - ✓ εύκολη σύγκριση τιμών
 - ✓ σταθερότητα τιμών
 - ✓ σταθερό μακροοικονομικό περιβάλλον
 - ✓ ενίσχυση της Ευρώπης στο διεθνές νομισματικό σύστημα
3. Ανάπτυξη τεχνολογίας και τεχνογνωσίας.
4. Εκσυγχρονισμός βιοτεχνίας και βιομηχανίας λόγω του ανταγωνισμού.
5. Κατάργηση δασμών.
6. Άνοδος βιοτικού επιπέδου.

B. Κοινωνικός τομέας

1. Θέσπιση και προάσπιση δημοκρατικών νόμων.
2. Συνεργασία για την καταπολέμηση αρνητικών φαινομένων, όπως τα ναρκωτικά, το έγκλημα, η τρομοκρατία.
3. Προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
4. Κοινή αντιμετώπιση του οικολογικού προβλήματος.

Γ. Πολιτιστικός τομέας

1. Δημιουργία υγιούς κοσμοπολιτισμού.
2. Γνωριμία με νέους πολιτισμούς.
3. Διάδοση των αξιών του ελληνικού πολιτισμού στην Ευρώπη.
4. Στην εκπαίδευση ανοίγονται νέοι ορίζοντες στην οργάνωση και στη συνεργασία των χωρών.

Δ. Πολιτικός τομέας

1. Εδραίωση δημοκρατικού πολιτεύματος.
2. Ενίσχυση του πολιτικού κύρους της χώρας.

Ε. Εθνικός τομέας

1. Η υιοθέτηση κοινής εξωτερικής πολιτικής ενισχύει το κύρος της χώρας και συμβάλλει στην επίλυση των εθνικών θεμάτων.
2. Αποτελεσματικότερη προάσπιση των εθνικών συμφερόντων των κρατών μελών.

αρνητικά ένταξης στην Ε.Ε.

Α. Οικονομικός τομέας

1. Δυσχεραίνεται η αυτόνομη εξέλιξη της οικονομίας των κρατών.
2. Οι μικρές επιχειρήσεις αδυνατούν να αντεπεξέλθουν στον ανταγωνισμό.
3. Η διεθνοποίηση της οικονομίας έχει ως αποτέλεσμα τη διεθνοποίηση και των οικονομικών προβλημάτων.
4. Η υιοθέτηση του κοινού νομίσματος υπήρξε βασικός παράγοντας της αύξησης των τιμών των προϊόντων.

Β. Πολιτικός τομέας

1. Είναι ορατός ο κίνδυνος κάποιες ισχυρές χώρες να συγκεντρώσουν περισσότερη εξουσία.
2. Αποδυνάμωση της πολιτικής αυτονομίας των εθνικών κυβερνήσεων. Η πολιτική σε όλους τους τομείς καθορίζεται στα πλαίσια των οργάνων της Ε.Ε.

Γ. Πολιτιστικός τομέας

1. Ανεξέλεγκτη εισροή ξένων πολιτιστικών στοιχείων.
2. Κίνδυνος πολιτιστικής αλλοτρίωσης και ισοπέδωσης της ιδιαιτερότητας κάθε χώρας.

Δ. Κοινωνικός τομέας

Παρεισδύουν στο κοινωνικό σώμα τρόποι ζωής που δεν ταιριάζουν στην ελληνική νοοτροπία και στην ιδιοσυστασία της ελληνικής κοινωνίας. Έτσι, παρατηρούνται αλλαγές:

- ✓ στις διαπροσωπικές σχέσεις, οι οποίες γίνονται πιο ορθολογιστικές και ιδιοτελείς.
- ✓ στον τρόπο ψυχαγωγίας.
- ✓ στην επικοινωνία.

η θέση της Ελλάδας στην Ε.Ε.

Α. Πολιτιστικός τομέας

Η Ελλάδα κατέχει μια θέση μοναδική στην Ευρώπη κυρίως εξαιτίας του πολιτισμού της, τον οποίο μπορεί να εκμεταλλευτεί με τρόπο εποικοδομητικό. Αναλυτικά:

1. Θα πρέπει να διαδώσει τις αιώνιες και άφθαρτες αξίες του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού. Ο ανθρωπισμός, η ομορφιά και ο βαθύς στοχασμός του αρχαίου ελληνικού πνεύματος μπορούν να αποτελέσουν το αντίδοτο στο σύγχρονο τεχνοκρατικό πολιτισμό.
2. Η Ελλάδα, όμως, μπορεί να εκμεταλλευτεί και το σύγχρονο πολιτισμό της. Οι σύγχρονοι πνευματικοί άνθρωποι, οι επιστήμονες και οι καλλιτέχνες είναι οι καλύτεροι πρεσβευτές του ελληνικού πνεύματος.
3. Η ενίσχυση και εδραίωση των δημοκρατικών θεσμών μπορεί να συντελέσει στην εδραίωση της δημοκρατίας, της ελευθερίας, της ισότητας και της αξιοκρατίας σε όλη την Ευρώπη.
4. Η ελληνική γλώσσα θα πρέπει να καλλιεργηθεί και να διαδοθεί μέσω οργανωμένων προσπαθειών εκμάθησής της στις Ευρωπαϊκές χώρες.

Β. Οικονομικός τομέας

Η συμβολή της Ελλάδας στην οικονομική ανάπτυξη της Ευρώπης μπορεί να είναι σημαντική σε τομείς όπως η γεωργία, η ναυτιλία, ο τουρισμός και το εμπόριο.

Γ. Πολιτικός τομέας

Η γεωγραφική θέση της Ελλάδας είναι πολύ σημαντική για την εξωτερική πολιτική της Ε.Ε.:

1. Είναι το παλαιότερο κράτος - μέλος των Βαλκανίων, γεγονός που ισχυροποιεί σημαντικά τη θέση της στην ευαίσθητη αυτή περιοχή.
2. Είναι πολύ κοντά στις χώρες της Ανατολής, γεγονός που διευκολύνει τις εμπορικές συναλλαγές, αλλά και τις πολιτικές σχέσεις με τις χώρες αυτές.

ελληνική γλώσσα και Ε.Ε.

Σημαντικός είναι ο προβληματισμός που διατυπώνεται για το ρόλο της ελληνικής γλώσσας στην ενωμένη Ευρώπη. Η ελληνική γλώσσα είναι μοναδική και μιλιέται μόνο από τους Έλληνες, που αποτελούν ένα μικρό ποσοστό των ευρωπαίων πολιτών. Αντίθετα, η γλώσσα που κυριαρχεί στην Ε.Ε. είναι η αγγλική και δευτερευόντως άλλες γλώσσες, όπως η γαλλική και η γερμανική. Έτσι, προβάλλει επιτακτική η ανάγκη της λήψης μέτρων που θα αναβαθμίσουν τη θέση της γλώσσας μας. Συγκεκριμένα:

1. Πρέπει να προωθηθεί η εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας σε άλλες χώρες. Θα πρέπει να γίνει προσπάθεια να διατηρηθεί η διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών σε σχολεία ευρωπαϊκών χωρών.
2. Η μετάφραση και κυκλοφορία έργων της σύγχρονης ελληνικής λογοτεχνίας στο εξωτερικό θα μπορούσε να κινήσει το ενδιαφέρον των ευρωπαίων αναγνωστών στο θέμα της ελληνικής γλώσσας.
3. Η μελέτη και η σωστή χρήση της ελληνικής γλώσσας από τους ίδιους τους Έλληνες θα μπορούσε να αποτελέσει μια αποτελεσματική άμυνα στα ξενόφερτα στοιχεία που αλλοιώνουν το χαρακτήρα της και απειλούν την ύπαρξή της.